

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Nyílt kérdések,

nagytiszteletű dr. Ferenczy Gyula urhoz.

Debrecen, július 25.

Egyik lapjának, a „Debreczeni Prot. Lap“-nak vasárnap megjelent számában Diószegi Mihály aláírással a következő közlemény olvasható:

„Dicsőfi lelkész ur azt hiszem más gyülekezetekbe is, de ide **bizonyosan** sajátkezű levelet küldözget, melyekben hathatósan ajánlja magát püspök gyanánt. Magam is olvasám ez érdekes levelet s kíváncsian várom, hogy a többi jelölt urak képesek lesznek-e egyházi életünk e legmagasabb állásánál saját érdekekben személyesen korteskedni.“

Diószegi Mihály urral mi nem vitatkozunk, de annál komolyabb szavunk és kérdésünk van dr. Ferenczy Gyula urhoz, mint a lap szerkesztőjéhez, ki a közleményért felelős. A szerkesztő urnak ugyanis látni kellett azon áthidalhatatlan ellenmondást, mely azon rövid közleménynek első és második része közt van és az első olvasásra azonnal feltűnik.

Az első részben azt írja, hogy Dicsőfi József ur az ő egyházába **bizonyosan sajátkezű levelet küldözget**, melyekben hathatósan ajánlja magát püspök gyanánt. A második részben már csak egy levélről szól, azt irván: „magam is olvasám ez érdekes levelet“.

Tisztelettel kérdezzük dr. Ferenczy Gyula urtól, hogy egy egyházi lap szerkesztőjének, illő-e? szabad-e? egy maga magával ellentétben levő levelet közzé tenni akkor, mikor azon rövid közleményben Dicsőfi József ellen oly mélyen sértő vád foglaltatik, mely ha nem igaz, még kortes eszköznek sem tisztességes.

Felhívjuk azért dr. Ferenczy Gyula urat, hogy a tiszafüredi egyházba Dicsőfi József ur által **bizonyosan saját kezűleg irt és küldözgett azon kortes levelet tegye közzé.** Ellen esetben az ő szerkesztői működését ismét új oldalról tanuljuk megismerni, de velünk együtt fogja megismerni a lapját olvasó közönség is.

Ugyancsak a „Debreczeni Prot. Lap“ mult vasárnapi számában a szerkesztő urnak „az igazságért rajongó és küzdő társa“ a III. számú

levélben, mikor előbb egyházmegyéjének vezető férfait kiméretlenül lehordta, azt követőleg ezt írja:

„Hát vajjon az milyen eszköz, midőn a szatmári egyházmegye érdemeiben dus gondnoka meghitt embereit faluról-falura küldi, hogy jelöltük mellett korteskedjenek? Hát ez megengedhető eszköz! Meg! de nem mindenkinek! Csak annak, aki már ezt nem szégyenli!“

Ezen váddal szemben kijelentjük, hogy nekünk e felül tudomásunk nincs. De sokat hallottunk beszélni másoknak és azok közt arra nem is hivatott és nem is jogosult egyénnek körutazásairól, még pedig a püspök ur halála előtt és halála után.

Mi azt hisszük, hogy ezen körutazásokról dr. Ferenczy urnak biztos tudomása van. Minthogy azon körutazások után az egyházkerület különböző vidékein azon korteshír terjedt el, miszerint, ha püspöknek Dicsőfi József választatnék meg, az esetben:

a) gr. Degenfeld József ur egyházkerületi főgondnokságáról lemond; vagy ha le nem mond

b) akkor azok, akik most nem az ő kiváncsánál szerint járnak el: pártfogására nem számíthatnak.

Mi ezen két korteshír ellen határozottan tiltakozunk, mert egyházkerületünk főgondnokáról ily alaptalan vádat elhinnünk sem szabad.

De kérjük d. Ferenczy Gyula urat, hogy lapjában azon körutazásokat miért nem támadta? Vagy ha azok meg nem történtek, akkor miért nem cáfolta meg?

A másik két korteshíre vonatkozólag is az ő lapjában vártuk a felvilágosítást és cáfolatot. Most csak azt kérjük, hogy ezt miért mulasztotta el?

Van és lesz még nekünk dr. Ferenczy Gyula urhoz sok kérdezni valónk, de ezen alkalommal legyen elég ennyi.

Politikai hírek.

Beszámoló. Fővárosi tudósítónk jelenti: Csizmadia Endre, Sopron város országgyűlési képviselője, szombaton este mondta el beszámolóját soproni választókörzönsege előtt. A gyér számú hallgatóság előtt vázolta az elmúlt politikai év kiemelkedőbb eseményeit s különösen a magyar nemzeti bank sürgős felállításának szükségességét hangoztatta. Fontosnak tartja, hogy az általános választói jogról szóló törvényjavaslatban kidomborodjék a magyar nemzeti jelleg.

A szerb patriárka választás.

Günther elutazott.

Budapesti tudósítónk jelenti: Günther Antal igazságügyminiszter ma reggel Karlócára utazott, ahol miut királyi biztos részt vesz.

A patriárka választás dolgában, amely a kongresszus legfőbb tárgya, még mindig a legnagyobb zavar uralkodik. A kormány ragaszkodik Bogdanovics Jucán megválasztásához, viszont még nem állapodtak meg a patriárka személyére nézve.

Áeavatott személyiségek szerint nem is lesz megegyezés és a legnagyobb zavarokat fogja okozni a választás nem csak a szerb egyházi dolgokban, hanem a horvát politika ügyében is.

Valószínű, hogy a királyi biztos a kongresszust kénytelen lesz felosztatni.

Karlócaról jelenti: A szerbek nagy pompával fogadták Günther Antal királyi biztost. Karlóca, a patriarkátus székhelye ünnepi díszet öltött. A középületeken a szerb zászlón kívül magyar és horvát lobogók lengenek. Már kora reggel óta igen élénk mozgolódás vehető észre.

A környékről és a szomszédos vármegyékben igen sokan érkeztek, sőt sokan messze földről is eljöttek, hogy tanui legyenek a királyi biztos fényes bevonulásának. Tegnap és ma megérkeztek az összes szerb püspökök is.

Reggel érkezett Karlócára a szolgálatra kirendelt Pétervádi 71. gyalog ezred egy diszszázada katonai zenekarral, Fupics százados parancsnoksága alatt, valamint a pétervári vártüzérség egy fél útege, amelyet a patriarkátus székhely mellett elterülő szabad téren helyeztek el. A rend fenntartására a városi rendőrség ellé Urbanics esendőr százados parancsnoksága alatt 30 esendőrt vezényeltek ki. Joannovics Pál adlátus szombatn jött Karlócára, miután megtette a szükséges intézkedéseket, ma a reggeli gyorsvonattal a királyi biztos elé Szabadkára utazott.

A miniszter és a Gotterhalte.

Éjjel jelenti egy karlócai távirat: Günther Antal igazságügyminiszter, királyi biztos ma érkezett ide. A minisztert az állomáson a Gotterhalte hangjaival fogadták, amiről a miniszter táviratilag tett jelentést a kormánynak. A városban a miniszter királyi biztos a küldöttségeket fogadta, délbent tisztetére bankett volt. Az állomáson diszszázad várta a királyi biztost.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Közyülesi tárgyak.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután 3 órai kezdettel ülést tartott a városbáza kistermében s ez alkalommal a legközelebbi közgyűlés elé kerülő tárgyakkal foglalkozott. Az ülésről alábbi tudósításunk számol be:

Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt Kovács József polgármester, Magoss György dr. főügyész, B. Nagy Sándor, Márk Endre, Varga Károly, Szabó Elek, Szabó Kálmán orsz. képviselő, Komlóssy Arthur, Aczél Géza, Tüdös János dr., Fehér Ferenc dr.

Németh András kérelme.

Az ülés megnyitása után első sorban Németh Andrásnak egy tanácsi határozat elleni felelővételét tárgyalta a bizottság. Németh András a Bika szálloda mosókonyhájának és más megrongált helyiségeinek tartozásai költségeinek megtérítését kérte. A tanács a kérelmet nem teljesítette, de a jog- és pénzügyi bizottság méltányosságból, ez alkalommal kivételesen javasolja a költségek megtérítését a közgyűlésnek.

A sámsoni vasut teherforgalma.

Ezután a sámsoni vasut azon kérelmét tárgyalta a bizottság, melyben a teherforgalom lebonyolítására szükséges, a Nagyerdőn át vezető külön vágány építésére területet kér.

E kérelem tárgyalásánál kisebb vita keletkezett. Aczél Géza főmérnök rámutatott arra, hogy a vágány létesítése Debrecen városának is érdekében van. Érdekében van azért, mert a nagy forgalmu Simonyi uton a teherforgalom veszély nélkül nem bonyolítható le. Aztán a város kívánta a vágány építését, a vasut igazgatósága pedig szívesen fentartaná a régi állapotot.

Szabó Kálmán képviselő közbiztonsági szempontból mondja kívánatosnak a vágány megépítését. Minden város arra törekszik — ugymond — hogy a teherforgalmat a város területéről kiszorítsa. Az erdőben csekély irással lehet területet szorítani, a kárt pedig ültetéssel könnyen lehet pótolni. Pártolja a kérelmet.

Fejér Ferenc dr. ellenzi a vasut kérelmét. Ellenzi azért, mert a terület adása veszélyeztetné az erdőt. Abban az esetben azonban nem zárkózik el a kérés teljesítése elől, ha a vasut a vásártéri vágányokat felszedi.

Juhász Ignác nem tartja megengedhetőnek, hogy a Nagyerdőn vezessék át a vágányt s ezzel az erdőt, mely Debrecen kincse, tönkreteszék. Inkább emellett van, hogy a költségekhez járuljon hozzá a város s a vasut a Nyulason át vesesse a vágányt.

Szavazásra kerülén a sor, a bizottság a kérelem teljesítését javasolja a közgyűlésnek azzal a módosítással, hogy a vasut a Ferenc József-utól átjáró vágányt felszedesse s a Simonyi és Ferenc József-utak átjáróit kiköveztesse.

Hibás köveztvám.

Néhány debreceni kereskedő arra kérte a várost, hogy a hibásan számított és dacára ennek beszédett köveztvám téríttessék vissza.

Tekintve, hogy tévedés — az is kis mértékben — csak a köszénél volt s tekintve, hogy a köveztvámot a köszönkereskedők beszédtek a fogyasztóktól, indítványozza az előadó, hogy a kérelmet utasítsák el.

Szabó Kálmán pártolja a kérelmet, míg Fejér Ferenc dr. és Aczél Géza az előadói javaslat mellett szállalnak fel. Zador Lajos a kérelem mellett, Aczél Géza ismétellen ellene szólal fel, mire szavazásra teszi fel elnök a kérdést.

A bizottság kimondja, hogy a barna szénre nézve a köveztvámot 1906. októbertől, az összes árucikkekre nézve 1908. januárjától téríti vissza.

Kisebbségi kérvények tárgyalása után az ülés véget ért.

Egyház és iskola. Püspökválasztási mozgalmak.

Cáfolat.

Dr. Balthazár Dezső, vagy pártjának vezetőfőfői az itten, Debrecenben megjelenő több lapnak vasárnapi számában az eddig leadott szavazatokról oly irányzatossan összeállított kimutatást tettek közzé, melyet hallomásunk szerint az egyházkerület különböző vidékei szétterjesztenek s ily módon a még nem szavazott egyházakat és azok lelkeszeit megtévesztetni akarják. Elismerjük, hogy ez is egy kortes eszköz; csak azt kérdezzük, hogy milyen? Ellene más képpen védekezni nem lehetvén, kötelességünknek érezzük azt megcáfolni.

Balthazárék kimutatása szerint a tegnapi napig, vagyis a múlt vasárnapig beadott szavazatok teljes és részletes kimutatása a következő:

Dávidházy Jánosra szavaztak: Nagy-Rábé 1, Mikepércs 1, Belényesujlak 1. Ibrány 1, Gyoma 6. Összesen 10 szavazat.

Eröss Lajosra szavaztak: Földes 3, Okány 2, Berettyóújfalú 4, Nyírmegyes 1, Pósalaka 1, Hajdánó 1. Összesen 12 szavazat.

Dicsőfi Józsefekre szavaztak: Hódmezővásárhely 8, Karcag 7, Debrecen 10, Balmaz M. Ujváros 4, Balkány 1, Körösladány 3, Nagybecskerek 1, Székelyhid 1, Turkeve 6, Nagyhalász 1, Szatmár 6. Összesen 48 szavazat. Töketerebes szavazati jog nélkül szavazott.

Dr. Balthazár Dezsőre szavaztak: Hajduböszörmény 8, Püspökkladány 5, Nádudvar 4, Tiszadada 1, Tiszaezslár 1, Tiszalök 1, Vadász 1, Balmazújváros 1, Nánás 7, Hajdúhadház 5, Búdszentmihály 3, Makó 6, Erőshályfalva 2, Gálospetri 1, Eradony 1, Vámospércs 1, Magosliget 1, Nagymuzsaly 1, Szeged 1, Nagyhódos 1, Kishódos 1, Uszka 1, Érendrőd 1, Téglyás 1, Dorog 1, Békésszentandras 1, Szovát 2, Tiszadob 1, Nyiracsád 1, Nagykolcs 1, Krassó 1, Szamoskőröd 1, Jozsefháza 1, Adorján 1, Sárköz 1, Doboz 2, Csege 2, Tetélen 1, Saap 1, Mezőkeresztes 1, Beregrákos 1, Belzerind 1, Erkeserű 1, Dengeleg 1, Érolaszi 1, Almosd 1, Asszonyvásár 1, Érszemjén 1, Tivadar 1. — Összesen 84 szavazat.

Ezen általunk betűszerint közlött kimutatásra elsőben is megjegyezzük, hogy valótlan az az állítás, hogy Dávidházy Jánosra csak 10 szavazat, Eröss Lajosra pedig csak 12 szavazat adatott volna. Mi ugyan az idevonatkozó értesítéseket nyilván nem tartottuk; de azt biztosan tudjuk és állítjuk, hogy úgy az egyikre, mint a másikra jóval több szavazat adatott.

Ami azon kimutatást illeti, hogy dr. Balthazár urra 84 szavazat adatott volna, ezt mi elfogadjuk, mert ők tudják és ők állították ki. Csak azt jegyezzük meg, hogy azon 84 szavazatból felénél többet dr. Balthazár ur saját egyházmegyéjéből nyerte és ezen szavazatokkal azon egyházmegye szavazatai már csaknem kimerültek, mint-hogy más jelöltekre is adtak szavazatok, meg ezen egyházmegyékből is.

De az már irányzatos és a még nem szavazott egyházak felrevezetésére törekvő kimutatás, hogy Dicsőfi Józsefekre a múlt vasárnapig összesen csak 48 szavazat adatott volna. Bár a leszavazottak teljes névsorát nem ismerjük, bár hallomás és a vidéki lapok közlése után több olyan egyházakról tudunk, amelyek Dicsőfi Józsefekre szavaztak volna: mi csak azon egyházak szavazatainak kimutatására szorítokunk, amely egyházak tényleg leszavaztak és szavazatuk eredményéről biztos értesítést nyertünk. Ezek a következők:

Hódmezővásárhely 8, Szatmár 6, Turterebes 1, Karcag 7, Debrecen 10, Szeghalom 5, Balmazújváros 4, Körösladány 3, Balkány 1, Turkeve 6, Székelyhid 1, Nagybecskerek 1, Pátróha 1, Döghe 1, Beregszász 2, Békés 8, Fehérgyarmat 2, Szapárfalva 1, Tiszabecs 1, Dobra 1, Tiszabura 1, Nagyszekeres 1, Majtis 1, Zsarolyán 1, Bagamér

1, Szalacs 1, Ottomány 1, Ujléta 1, Pusztajlak 1 és Udvari 1.

E névsorból látható, hogy a tiszántúli egyházkerületnek minden vidékéről, minden egyházmegyéből, ugy a népesebb, mint a kisebb egyházak Dicsőfi József mellett tömörülnek.

Püspökválasztás. Lapunk zártáig érkezett értesülésünk szerint a múlt vasárnap Dicsőfi Józsefekre szavaztak: Kunmadaras 5, Lázári 1, Porcsalma 1, Vetés 1 és Szatmárnémeti 3.

Thaly Kálmán Aradon.

A vértanu ünnepre megy le.

Ekkor veszi át diszpolgári oklevelét.

Aradi tudósítónk írja lapunknak; A Rákóczy-idők koszorus történetiróját a város közgyűlése már másfél évvel ezelőtt megválasztotta Arad szabad királyi város diszpolgárává.

Az erről szóló oklevél sokáig készült s egy nagyszámu küldöttség személyesen ohajtott volna átadni ugyanakkor, amidőn Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternek adták át küldöttségileg a diszpolgári oklevelét. — Amde Thaly Kálmánt szemoperációja, egyben fekvő betegsége akadályozta a küldöttség fogadásában s így a diszoklevél átadása bizonytalan időre elmaradt.

Ekkor Varjassy Lajos aradi polgármester felkérte Barabás Bélát, Arad orsz. képviselőjét, hogy az ősz kurucal lépjen érintkezésbe s állapodjanak meg a továbbiak iránt. E megbízást Barabás Béla meg is oldotta oly képen, hogy Thaly Kálmán személyesen fog lemenni Aradra s ott fogja átvinni Aradváros polgárságának jelenlétében diszokmányt s itt fogja azt megköszönni. A megállapodás a következő:

Október hatodikán, a tizenhárom vértanu kegyeletos emlékkünnepélyén a képviselőház ez idén is nagyobb küldöttséggel jelenik meg Aradon s Justh Gyula képviselőházi elnök indítványozni fogja, hogy a küldöttség vezetésére s a képviselőház koszorusjának letételére Thaly Kálmán, a Rákóczi-halmvak nagynevű hazahozója kéressék fel, aki e szép megtiszteltetésnek eleget fog tenni.

E napnak délutánjára Varjassy Lajos polgármester, a város törvényhatósági bizottsági tagjait egybehívja a városbáza nagteremben s ekkor adja át a polgármester ünneplésen Thaly Kálmánnak Arad szab. kir. város diszpolgári oklevelét, amelyre az ősz kuruc nemesak válaszalnoi fog, de a Rákóczi-kornak fényes eseményei közül egy-egy ismeretlenebb részt Aradra vonatkozólag elbeszéli az ő közvetlensége s lelkesedésével.

Thaly Kálmán Aradon tartózkodása ideje alatt Barabás Béla dr. orsz. képviselő vendége lesz. Most együtt nyaralnak Bad-Gasteinban, ahol mindennap találkoznak, sokat beszélgetnek Aradról s büszkén kollegázzák egymást, lévén mind a ketten a többek között Arad város diszpolgárai.

Tömeges mérgezés Dorogon.

Pusztit a nadragulya.

Egy meghalt, két gyermek megbetegedett.

(Saját tudósítónktól.) Végzetes következménye lett Hajdudorogon a nadragulya mérgezésnek, melynek egyszerre három ártatlan apróság esett áldozatul. Ilyenkor nyári időben a tanyahelyeken élő gyermekek közül nagyon sokan betegednek belé gondatlanságuk vagy tudatlanságuk révén ennek a ve-

szedelmes mérges növény élvezésébe, de legtöbb esetben kiheverik a bajt s csak nagyon ritka az olyan végzetes eset, mint amilyen Dorogon történt a Szilasi tanyán három szerencsétlen gyermekkel.

A három szerencsétlenül járt gyermek, névszerint Kozák János hét éves, Oláh József szintén hét éves és Móriusz Julesa hat éves kis leány tegnap délután a Hajdudorog mellett levő Szállásföld tanyán, mely Móriusz Imréné tulajdona, egy keriben játszadozott. A kert közelében néhány nadragulya cserje húzza meg magát, amelyekről a kis gyermekek azt hitték, hogy szőlő és szemelgetni kezdtek. Legtöbbet Kozák János evett, akinek nagyon izlett az éretlen szőlőnek vélt nadragulya és a kis társait is biztatta az evésre. Azok is otték, de jóval kevésbé mint ő.

Midőn jóllaktak a rettenetes mérgegyülemölcesel, távozni akartak, azonban a kis Kozák János hirtelen elszédült, gyomorrajásról panaszkodott, majd pedig összeesett. — Csakhamar Oláh József és Móriusz Julesa is érezték a mérgeg hatását és ők is eszméletlenül rogytak össze.

A három eszméletlen állapotban levő gyermekekre Móriusz Imréné akadt rá. A megremült asszony mikor a három gyermeket, köztük az ő kis leányát a földön fetrengve és vergődve meglátta, kétségbeesetten kiáltott segítségért.

A tanyabeliek bevitték a három gyermeket a tanyai épületbe. Alig helyezték el azonban őket, Kozák János rettenetes kínok között meghalt. Gyorsan orvosért küldött Móriuszné és az orvos megállapította a gyermekeknek a nadragulyamérgezést.

Oláh József állapota oly súlyos, hogy életbenmaradásához nincs remény, míg Móriusz Julesa valószínűleg föl fog gyógyulni.

Az új Törökország.

Budapest, július 28.

Az új Törökország még ma sem tudott felviradni az utolsó napok eseményeinek mámorából. Tegnap délután nagy diadalmmentek jártak be Sztabul utcáit s sorra megálltak a minisztériumok előtt. A portán a nagyvezér beszédet intézett hozzájuk:

— Szabadok lettetek mondta nekik. — Jogaitok teljes élvezetében vagytok!

Az amnesztia elrendelése, a cenzura eltörlése, a titkos politikai rendőrség megszüntetése csak fokozza a lelkesedést. — A zászlókkal és zenekarokkal felvonuló menetek éjjel három óráig jártak az utcákon. A mecesetekben imádkoztak a szultán életéért. A táviratok hangsúlyozzák azt is, hogy az az általános láz amellelt csodálatramóltóan komoly s a tüntetők minden kihágástól tartózkodnak.

Az ünnepi kedvet gyanakodva nézik a Yildix-kioszkból, ahol a reform következtéseire már most retteggéssel gondolnak. Lehet, hogy éppen ez az érzés olyan cselekedeteknek lesz az okozója, melyek hamar véres diszharmóniával szólnak bele az ország ujjongásába.

A török birodalom eseményeiről ma a következő táviratokat kaptuk:

A diadalmápor.

Konstantinápoly, július 26. A kereskedők testülete, továbbá a jogi iskola és a felsőbb polgári iskola ma délután Sztabulban az alkotmány visszaállításának ünneplésére nagy meetingeket rendeztek. A kereskedők meetingjén több ezren vettek részt, akik zeneszóval és zászlókkal Sztabulból a portához vonultak, ahol a nagyvezért látni óhajtották. Ez meg is jelent és egy a szultánhoz intézett hálafelelőletet vett át. A nagyvezér beszédet intézett a gyülekezethez, amelyben azt mondotta a jelenlétüknek, hogy

ime most már szabadok és jogaik élvezetében vannak.

Hasonló jelenetek ismétlődtek a belügyi, a külügyi, a hadügyi és a közoktatásügyi minisztériumok előtt. A közoktatásügyi miniszter új iskolák megnyitását ígérte. Az amnesztia megadására, valamint a cenzura és a titkos rendőrség eltörlésére vonatkozó iradékat közzétették és az illető minisztériumoknak megküldötték. Sztabulban ma sok üzlet fel van lobogózva, Galatában kevesebb, Perában pedig ma délután óta valamennyi üzlet lobogót tűzött ki. A lelkesedés itt nőtön nő, még pedig a keresztények között is, akik eddig passzívise viselkedtek.

Konstantinápoly, július 26. Amint jelentettük, az általános lelkesedés csak tegnap kezdődött, amikor a lapok örömtől áradó cikkeket hoztak és a tegnap délben tartott meetingek, az azokból kiindult hálafelelőletoknak a nagyvezérnek való átnyújtása óta nőtön nő. A zászlókkal s zenekarokkal felvonuló menetek éjjel 3 óráig jártak az utcákon. Különböző tereken és a kaszárnyák előtti kertekben, valamint a nyilvános intézetekben és egyes hivatali főméltóságok lakásainál óvációt rendeztek, beszédeket mondtak és a zenekarok a hamidie-t játszották. A mecesetekben imádkoztak a szultán életéért és éljeneztek őt. Ez a keleti népeknél teljesen szokatlan általános örömláz mindazonáltal csodálatramóltóan komoly és a nagyszámu tüntetők minden kihágástól tartózkodtak.

A szultán lemondása?

Páris, július 27. Azt a hírt, hogy a szultán le akar mondani a trónról és hogy utódjául Bruhan Eddin herceget negyedik fiát szemelte ki, eddig még sehonnán sem erősítették meg.

London, július 27. A Daily Telegraph jelenti Pétervárról: Konstantinápolyból ideérkezett hírek azt mondják, hogy a török fővárosban teljes rend uralkodik, de az egész városban el van terjedve az a hír, hogy a szultán kedvenc fia Budhan Eddin javára le akar mondani a trónról. El van határozva, hogy a parlamentet november elsején összehívják. — A szultán hirtelen elhatározását, hogy az alkotmányt megadja, annak tulajdonítják, hogy Konstantinápolyba az a hír érkezett, hogy több hadtest a főváros ellen vonul és hogy a kisázsiai csapatok fellázadtak és gyűlölt tisztjeiket elkergették.

Az alkotmány proklamálása.

Konstantinápoly, július 25. Tegnap konzuli hírek szerint az ifjú törökök Janinában elfoglalták a kormányépületet és az alkotmányt proklamálták. A rendet nem zavarták. — A katonai bizottság által elrendelt három kémnek, egy magánembernek és két tisztnek kivégeztetésén kívül eddig további áldozatokról mit sem tudnak. A kisázsiai most mozgósított redif csapatokat a harmadik hadtestkerületbe szállították vissza. Egy konzuli és egy török távirat szerint tegnap egész Törökországban kihirdették az alkotmányt és a választások azonnal kiirtását, ami mindenütt nagy lelkesedést keltett. Helyreigazítólag jelentik, hogy a foglyokat Monastirban és más helyeken nem bocsátották szabadon, hanem a zavarban ők maguk szabadították ki magukat.

A parlament összehívása.

Berlin, július 27. (Saját tudósítónktól.) A Berliner Lokalanzeiger konstantinápolyi

távirata szerint a török parlamentet november 1-re hívják össze. A parlament feloszlását és az alkotmányt újból való felfüggesztését lehetetlenségnek tartják, mert a szultán tisztában van azzal, hogy ez példátlan megrázkódtatásokra vezetne, miután a mostani változást a nép és a hadsereg együttes akciója okozta.

Csendőr és csavargó harca.

Megtámadta Balog Tuta kézrekerítőjét.

A csendőrkard áldozata.

(Saját tudósítónktól.) Szenzációsan véres eset zavarta meg Hadházon tegnapelőtt a csöndes vasárnapot. — A csendőrkard idézte elő a véres esetet, de ezuttal jogosan, mert maga a csendőr komoly életveszedelemben forgott, mikor kardját használta.

Vaskezű csendőr.

Fogarassy József csendőrszervezőt pár éve helyezték a hadházi csendőrszűz s később pedig annak vezetésével bízták meg. A községben nagyon rossz lábon állott a köz- és vagyonbiztonság, de Fogarassy tüzel-vassal fogott hozzá a rendesináláshoz és lassanként ártatlanná tette a hadházi betyárokat. Azelőtt Hadházon nem volt hét, hogy a községbeli legények garázdálkodásán kívül egy-két betörés, rablás ne történt volna, amelyeket rendszerint a kőbor cigányok követtek el, akik nagyszámban ütötték fel a város alatt sátorfájukat. Ezeket is teljesen megfékezte Fogarassy, miután a felét különböző büntetésekként a törvény kezére adta.

A cigányokkal különösen kitűnően tudott bánni. Ismerte minden fufangját ennek a kőbor, garázda népnek. Ő fogta el annak idején a dánosi büntető főcinkosát, Kolompár Balog Tutát Tégláson, menekülése közben.

Ilyen körülmények között természetesen rendkívül sok ellensége volt betörő és tolvaj világ minden osztályában. A cigányok már több ízben követtek el ellene merényletet, de sikertelenül.

Eskü csendőrvérre.

Élt Hadházon egy Szabó Miklós nevű többször büntetett csavargó. Ennek minden tervét keresztülhuzta éberségével a csendőrszervező, sőt régi bűneit is kinyomozta és átadta a debreceni ügyészségnek.

A tavaszon szabadult ki a debreceni törvényszéki fogházból Szabó Miklós. Erősen fogadkozott, hogy elteszi láb alól Fogarassyt. Cinkosai előtt megesküdt, hogy még iszik csendőrvérből.

Tervével csak kedvező alkalomra várt. Közbejött azonban, hogy Fogarassyt a debreceni ezredparancsnokság áthelyezte Tetélenre. Fogarassy vasárnap este hagyta volna el a várost. Ez valahogyan tudomására jutott Szabó Miklósnak, ki elérkezettnek látta az időt, hogy bosszuját kitöltse.

Merénylet az utóán.

Vasárnap délelőtt éppen ismerőseit kereste fel Fogarassy, hogy elbucsuozzon tőlük. Amint az utcán haladt, egy kapumélyedésből villogó, élesre fent konyhakéssel ugrott elő Szabó Miklós és egyenesen a gyanutlanul haladó csendőrrre vetette magát:

— Na most leszámolunk — te pribék főnök!

Fogarassy veszedelmes helyzetében nem vesztette el lélekjelenlétét, hirtelen félreugrott és a hatalmas késszurás, melyet merénylője feléje intézett, csak egyenruháját hasította el. A következő pillanatban azonban már kiröpült a csendőr kardja a hüvelyéből és Fogarassyt a csavargó fejére csapott. Ez rögtön elvesztett eszméletét és véres fejjel a földre zuhant.

A kés, mellyel a csendőr életét akarta kioltani, kihullott kezéből. Fogarassy maga azonnal a sebesült ember megmentéséhez fogott. Kimosta a mély sebet, majd pedig

orvost hívott, ki aztán ápolás alá vette a sebesültet.

A póruljárt merénylő meglehetősen súlyos sérülést szenvedett, mindazonáltal állapota nem válságos s ha komplikációk nem állnak be, néhány hét alatt felépül. Egyelőre a község házában ápolják, onnan azonban mielőbbi állapot megengedi, bezállítják a debreceni ügyészség fogházába.

A merénylő ellen az ügyészség hatóság elleni erőszak címén indított vizsgálatot, míg a csendőrkörületi hadbíróság az irányban vizsgált, hogy Fogarassy jogosan használta-e a kardját.

Mint értesülünk a vizsgálat már meg is állapította, hogy a fegyverhasználat jogos volt.

Kereskedő dalárdánk sikere.

Hangverseny Nagykárolyban.

Kossuth Ferenc üdvözlése.

Megemlékeztünk már rövidesen arról, hogy a debreceni kereskedő ifjak dalárdája mily jelentős sikert ért el Nagykárolyban ottani szereplésével. Most nagykárolyi tudósítónk erre vonatkozólag a következő részletes tudósítást adja:

A debreceni kereskedő ifjak dalegyesülete a déli vonattal érkezett Nagykárolyba Erdélyi István alelnök, az ifjuság pedig Winkler Márton alelnök vezetése alatt, mintegy 50-an, akiket a vasutnál a rendezőség élén ifj. Matolcsy Sándor elnök fogadott; kinek üdvözlő szavára Winkler Márton válaszlolt. Az üdvözlő beszédek után az egyesületi zászló alatt bevonult az ifjuság a „Magyar Király” vendéglőbe.

A vendégek tiszteletére rendezett ebéd 2 órakor vette kezdetét, amelyen 120-an vettek részt. A résztvevők között ott láttuk: Papp Béla orsz. képviselőt, Debreceni István polgármestert, Csipkés András bankigazgatót s közelemből több kitűnőséget.

Az első pohárköszöntőt Matolcsy Sándor a debreceni kereskedő ifjak egyesületére mondotta, melyre Winkler Márton alelnök válaszlolt, ki a nagykárolyi kereskedő ifjak és Papp Béla képviselőre emelte poharát. Pohárköszöntőket mondottak még: Pucser Károly Debreceni Istvánért, Kohn Márkus Papp Bélaért, Kertész Ödön, Balla Bertalan a nagykárolyi kereskedő ifjuságért és még többen.

Az ebéd végeztével Matolcsy Sándor elnök átnyújtotta a kereskedő ifjaknak a dalegyesület részére a felejthetetlen nap emlékére készített remek ezüst serleget kérve az ifjakat, hogy őrizzék meg, mint a mai nappal megkötött barátság zálogját. A serleget Erdélyi István vette át, ki megköszönve a nem remélt figyelmet kijelentette, hogy azt, mint ereklyét fogják őrizni s igéri, hogy a késő utódok is becsben fogják azt tartani.

Később Matolcsy Sándor elnök indítványára a jelenlevők Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert a következő távirattal üdvözlötték.

Nagyméltóságú Kossuth Ferenc urnak
Karlsbad.

A nagykárolyi kereskedő ifjak körének, a debreceni kereskedő ifjuság dalegyesülete közreműködésével tartott összejövetele alkalmával szeretettel üdvözlőjük Nagyméltóságodat s hazánk kereskedelme felvirágzása iránti törekvése előmozdításához egészségének mielőbbi helyreállítását tiszta szívből kívánjuk.

Ifj. Matolcsy Sándor,
elnök.

Este 9 órakor kezdődött a hangverseny, számra kevés, de válogatott közönség előtt melyet Fátyné Józsi, a már töle ismert remek játékaival nyitott meg. Ezután a debreceni dalárda adott elő több darabot, melyek mindegyike oly kifogástalanul lett előadva, hogy a közönség valóságoslag elragadtatva ünnepelte a művészi előadást.

Szóff Gábor felolvasása után ismét a dalárda adott elő több darabot, hogy milyen

volt a hatás, bizonyítja az, hogy majdnem minden énekszámot meg kellett ismételnük.

Programmon kívül Balla Bertalan debreceni joghallgató szavalt el Abrányi Emil „Mi a haza” című költeményét, nagy hatást keltvén előadásával, melyet a közönség szünni nem akaró tapsokkal jutalmazott.

Előadás után a fiatalok táncra perdték s reggelig járta a ropogós csárdást.

Estére megérkezett Kossuth Ferenc válasza az üdvözlésre. Kossuth távirata így hangzik.

Matolcsy Sándor kereskedelmi ifjak
körének elnöke

Nagykároly.

Köszönöm megemlékezésüket és
üdvözlőm a Kört.

Kossuth.

Gróf Eszterházy Pál feljelentése.

Egy gabonabizományos becsapta.
70,000 korona erejéig.

Gróf Eszterházy Pál, volt debreceni huszárhadnagy, Debrecenben is széles körben ismert mágnás bűnügyi feljelentést tett L. Aurél budapesti gabonabizományos és ismeretlen érdektársai ellen, család és sikkasztás, valamint uzsorával vádolván őket. Az ivekre terjedő feljelentésében előadja a gróf, hogy öt tavaly július közepén, még kiskorúsága idejében hozta össze balsorsa L. Auréllal, akit Kállay Tamás országgyűlési képviselő mutatott be neki.

Rábészülésére körülbelül 50,000 méter-máza buza, kukorica, árpa, zab és rozs vételére adott neki megbízást. — Az ügyletről szóló leszámolást most kapta meg, amely szerint összesen 11,500 koronát vesztett. — Feljelentésében nem is ezt panasolja a gróf, hanem azt, hogy az ügyletekre készpénzben 10 ezer koronát adott és 78 ezer koronát váltókban, amelyeket azonban azonnal leszámítottak és ugyancsak rajta be is hajtottak.

Ilyen módon a gróf 75 ezer korona veszteséget szenvedett, amelyeket 50—60 százalékos uzsorakamat mellett számítottak le, holott a fedezetül adott készpénz teljesen fedezte a mindenkor előállott veszteséget és amennyiben az nem fedezte volna a hiányt, még mindig ott voltak a szintén fedezetül adott váltók.

Panaszolja a feljelentés, hogy az egyik 12 ezer koronáról szóló váltót 1907 szeptember 16-án számították le, holott neki csak november 26-án 4 ezer, 1908 január 4-én 6500 és június 15-én 1300 koronát irtak javára.

Előadja a gróf feljelentésében, hogy a család abban nyilvánult, hogy öt mint kiskorut ravasz fondorlattal rávették tőzsdé-ügyletek kötésére, vele váltókat irattak alá, elhívték vele azt, hogy arra szükség van; a sikkasztást a hiányzó körülbelül 77 ezer korona el nem számolásában látja s végül uzsora az 50—60 százalékos leszámítási levonásoknál forog fenn.

A gróf kéri a vizsgálat megindítását s megállapítását annak, kik voltak L. Aurél társai, kik osztokodtak az elveszett pénzen s kik számították le váltóit. — A vizsgálat megindult.

Öngyilkosság a Vargakertben.

A kutba ölte magát.

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő részletekkel bíró öngyilkosság történt vasárnap este a Vargakert egyik elhagyott részén. A második járás lakóit éjszakai álmukból nagy lőtáv-futás zavarta fel, mely egy asszonyi holttest körül keletkezett. A szerencsétlen asszony a kutba ölte magát és csak nagynehezen tudták onnan felhuzni, de már csak holtan.

Az öngyilkos asszony Gacsárdi Eszter.

Sinai János nevű talyigással ölt közös háztartásban a Vargaker II. járás 68. szám alatt. Nem valami boldog házasetet éltek, mert az asszony idegbetegsége miatt nagyon házsártos volt.

Vasárnap is igen heves jelenet folyt le közöttük. Az asszony ezalatt folyton azt hangoztatta, hogy ő ezt az életet nem bírja ki, inkább elemeszi magát. Aztán valahogyan mégis csak lecsendesedett és nyugovóra tértek. Ugy tíz óra tájban azonban az asszony felkelt és kiosont a szobából. A férfi rosszat sejtve utána nézett. Az ablakon keresztül megdöbbenő látvány tárult szeméi elé. Amint kinézett, éppen akkor vetette bele magát az asszony az udvaron álló nyitott kutba.

Sinai János rémülten rohant ki az udvarra, belenézett a kutba, ott látta felesége haját a víz felszínén uszkálni, de sehogyan az ott lefúló asszonyon segíteni nem tudott. Végre is fellármázta a szomszédokat, kiknek segítségével nagynehezen kimentették az életuntat a kutból, de már akkor halott volt s az előhívott orvos is csak a beállott halált konstatálhatta.

Az esetet rögtön bejelentették a csendőrségnek, mely kihallgatta az öngyilkos asszony urát, de az semmi pozitív dolgot nem tudott mondani. Gacsárdi Eszter 46 éves volt, két gyermeket hagyott hátra. Valószínű, hogy idegbetegsége s családi viszályai kergették a halálba.

Berendezték a villanytelepet.

A közönség is megtekintheti.

Szeptemberben már világítanak.

(Saját tudósítónktól.) Végre valahára! Nagy fontosságú dologról számolunk be olvasóinknak. Hosszas, fárasztó munka után immár annyira rendben van a villanytelep, hogy ez év szeptemberében, 5—6 hét múlva már villanyfényvel láthatja el Debrecen utcáit, a házak lakásait.

A városi tanács tegnapi ülésén Debreceni Jenő a villamos telep igazgatója jelentést tett a tanácsnak arról, hogy a villamos telephez szükséges gépek megérkeztek, sőt azokat már teljesen fel is állították.

A világitási vállalat igazgatójának ezen jelentése, melyet a tanács örömmel vett tudomásul, új korszak kezdetét jelenti Debrecenben. Mert most már kétségtelen, hogy egy néhány hét múlva Debrecennek jó, kifogástalan világitása lesz s hogy a villamos áram segítségével nagyot fog haladni Debrecen gyári és ipari élete.

A villamos telep hatalmas gépeit, melyeket csak kis részekben lehetett ideszállítani s e részekből a helyszínen összeállítani — bárki is megtekintheti. Hétköznapokon délután 2—5 óráig akárki megtekintheti azokat a gépeket, melyek szeptembertől kezdve a város világitásához szükséges áramot fogják szolgáltatni.

Mert szeptemberben teljesen kész lesz a villanytelep. A még szükséges munkálatokat, nevezetesen a hátralevő szerelési munkákat szeptemberre elvégzik s attól kezdve Debrecen utcáin éjszaka is nappali világosság lesz.

Tisztujítás Nánáson.

Az új tisztikar.

(Saját tudósítónktól.) A közeli Hajdúnánáson vasárnap délelőtt zajlott le a tisztujító közgyűlés, amikor is az elnöki széken Kovács Gyula alispán ült. A tisztujító közgyűlés majdnem az összes állásokat egyhangu választással töltötte be, megválasztva nagyrészt a régi tisztikar tagjait.

A választás eredménye itt következik:

Polgármester egyhangu választással Csohány László lett, aki eddig is polgármestere volt Nánásnak. Ugyancsak egyhangulag választották meg Berencsy János tiszti ügyészt, Gyulai Sándor gazdasági tanácsnokot, Nemes Miklós községi tanácsnokot, Pénzes László árvaszéki ülnököt, Pákozdy András számvevőt, Daróczy Gábor adópénztárnokot, Kun László közgyámot, D. Nagy Miklós adópénztári ellenőrt, Nyakas János pénztárnokot és Sebestyén Miklós alkapitányt, — akik valamennyien ezelőtt is viselték fenti tisztségüket.

Kövés új ember került a tisztikarba, csupán az alábbiak: Kovács Miklós árvaszéki ülnök, Timár András városi és gyám-pénztárnok, akit 28 szótöbbséggel választottak meg Ujvárosi Miklóssal szemben, Alföldi László járlatkezelő és Virus Sándor csendbiztos, akit 9 pályázó közül választottak meg. Az ujonnan szervezett leltárbiztosi állást Gál Antal nyerte el.

A megválasztott tisztviselők nevében Csohány László polgármester köszönte meg a képviselőtestület bizalmát. Dálben az új tisztikar és az alispán tiszteletére bankettet rendeztek.

Hirek.

— Új templom az Árpád-téren.

Református templom felállítását tervezik az Árpádtéren. A főmérnök két különböző tervrajzot készített s azokat tegnap a tanácsülésen bemutatatta.

— **Ut az ondódi iskolához.** Az ondódi tanyai iskola tanítója utat kért a várostól, hogy a tanulók kisebb kerülővel juthassanak az iskolához. Az ondódi gazdaközönség adna megfelelő területet, de biztosítékot kíván arról, hogy az ut használatával nem okoznak kárt a nebulók. A tanács utasította a tanítót, hogy a beiratáskor figyelmeztesse erre a szülőket. Az utat szeptemberre megnyitják.

— **Hajduböszörmény villanyfényben.** A városi tanács tegnap ülésén igen érdekes dologról tett jelentést Debreceni Jenő, a világitási vállalat igazgatója. Arról van ugyanis szó hogy Hajduböszörményt Debrecen lássa el villamos árammal és így közvilági árt adjon részére. A villamos világitás ily módon való berendezése 350—400 ezer koronájába kerülne Hajduböszörménynek, amelyet Böszörmény amortizációs kölcsönrel fedezne. A városi tanács tárgyalta a gázgyári igazgató előterjesztését s azt elfogadta. Megbizta az igazgatót, hogy készítse el a részletes terveket, terjesszen a tanács elé szerződés mintát. Debreceni Jenő tárgyalásokat fog folytatni Somossy Béla hajduböszörményi polgármesterrel s a tárgyalás eredményéről értesíteni fogja a tanácsot.

— **A gyermekmenhely kibővítése.** A gyermekmenhely mostani telkét ki akarják bővíteni s ezért a siketnéma intézet-céljaira kijelölt telek átengedését kérték a várostól. A tegnapi tanácsülés nem zárkozott el a kérelem teljesítése elől, de kikötötte, hogy a siketnéma intézet céljaira más telekről gondoskodjanak.

— **A város ösztöndíja.** A városi tanács tegnap tartott ülésén itélkezett a város két művészi ösztöndíja felett. A 600 koronás iparművészeti ösztöndíjat Tóth Zoltán szob-

rász, a művészi ösztöndíjat pedig Leidenfrost Sándor festőnövendék kapta.

— **A lövöldök feülvizsgálása.** Az erdőmester a napokban azt a jelentést tette a tanácsnak, hogy a katonai és polgári lövöldök a közbiztonság szempontjából veszedelmesek. Egy vegyes bizottság meg is vizsgálta a lövöldöket, de azt konstataálta, hogy veszedelemről szó sincs. Ezt tegnap a tanács Oláh Károly referálása mellett tudomásul vette.

— **Lépfenében megbetegedett ember.** Bagosi László vargakeri lakos Tordai Tivadar udvarán tegnap egy marhát vágott le. — A tilos dolognak szomorú vége lett. Bagosi megvágta kezét s a marhavérével inficiálódott sebe. A marhalépfenés volt és ezt a szörnyű betegséget megkapta Bagosi is. Most a kórházban van, ahol valószínűleg amputálni fogják egyik karját.

— **A gazdasági akadémia villamos világitása.** A gazdasági akadémia villamos világitását az ösztöl kezdve a városi villamos telep fogja árammal ellátni. Debreceni Jenő gázgyári igazgató erről tegnap tett jelentést a tanácsnak. Az intézet és a város között létrejött szerződést a tanács felküldi a földmívelésügyi miniszteriumhoz jóváhagyás végett.

— **Nagybeteg urasszony.** Mint öszinte részvétellel értesülünk, Hauer Bertalanné urasszony egy régebbi bélbajából kifolyólag hirtelen olyan rosszul lett tegnap este, hogy még az éjszakai gyorsvonattal Budapestre szállították, ahol ma délelőtt orvosi műtétnak kell magát alávetni. Hauer Bertalanné tegnap estefelé olyan rosszul lett, hogy orvosi tanácskozást kellett tartani felette, amelyen résztvettek dr. Láng Sándor, K. Szalay Béta, dr. Grósz Pál és dr. Szenes Zsigmond, akik megállapították, hogy sürgős operációt kell végezni a nagybeteg urasszonynon. Miután pedig a debreceni műtermek véletlenül a mai napon el vannak foglalva s így megfelelő műterem nem állhat rendelkezésükre, Hauer Bertalan nejét még az éjszaka folyamán felszállította Budapestre a Grünwald-féle szanatóriumba.

— **Megint vasuti baleset.** Máramarosszigetről táviratozzák: Tegnap délben a Havasalja határszéli állomáson a Körösmezőről Galícia felé indult személyvonat összeütközött egy tehervonattal, minek következtében a tehervonat kisiklott és a személyvonat három kocsija egymásra torlódott. — Az összeütközés következtében egy utas súlyosan, többen könnyebben sérültek meg. Szerencse, hogy a vonat kevés utast vitt. Az összeütközés hibás váltóállítás következtében állott be. A forgalom ma reggelig szünetelt. Az akadályokat már elhárították.

— **Az öngyilkos képviselő büne.** — Julius hó 8-án történt, hogy Drakulics Pál ügyvéd, volt képviselő öngyilkossá lett. A hátrahagyott levelekből az tűnt ki, hogy adósságai kergették a halálba. — Most más és súlyosabb okokat bogozott ki az idő. Egy váltót ugyanis, amelyen Fernbach Antal és Drakulics Pálné neveivel szerepeltek, cseréltek s ekkor derült ki, hogy a két kezes aláírása hamisított. Szentkirályi Béla rendőrfogalmazó megindította ugyan a nyomozást, de be is szünetelt, mert Drakulics már halott.

— **Virágárusítók kérelme.** A helybeli kertészek és virágárusítók arra kérték a várost, hogy a Kossuth-utcai (Angol királyi előtt) virágárusító hely helyett — a mely igen kicsiny — más áruhelyet jelöljön ki. A tegnapi tanácsülés utasította a főkapitányt arra, hogy a kérelmet teljesítse.

— **A debreceni csapókerti függetlenségi és 48-as olvasóköri 1908. évi augusztus hó 1-én azaz szombaton este a csapó-**

kerti fiúiskola tantermében saját pénztára javára zártkörű nyári táncestélyt rendez, a melyre a közönséget ezuttal is meghívja a rendezőség. Tisztán kezelt ételekről és italokról gondoskodva lesz. Belépti jegy személyenként 1 korona. Családjegy három személyre 2 korona 40 fillér.

— **Meglötte magát.** A debreceni kórházba tegnap délelőtt egy súlyosan sérült fiút szállítottak be Érsemlyéből. A súlyosan sérült fiút Olyüs Gábornak hívják. Mindössze tizenégy éves még. Apja Érsemlyén község egyik tanyáján kocsis, aki tegnap egy dinnyeföld őrizetét bizta rá. Olyüs Gábor őrzés közben bement a esőszházba, ahol egy revolvert vett elő és azzal játszadozni kezdett. Játzás közben véletlenül a ravaszt meghuzta és a revolver eldőrdült és golyója a kis fiu balszem zugába röpített. A golyó a beszélő központját is elhasította, úgy, hogy beszélőképességét is elvesztette. A szerencsétlenül járt fiu állapota nagyon súlyos.

— **Betiltott párisi estélyek.** A főkapitány betiltotta a mozi párisi estélyeit. — A mozitulajdonosok megfelelőbbték a főkapitány határozatát, de a tanács elutasította a felebbezést.

— **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalba a következő haláleseteket jelentették be: Kiss Katalin ref. 2 éves, Szabó Mihály ref. 12 éves, Gacsárdi Eszter ref. 43 éves, özv. Rácz Is. v. anné re. 88 éves, özv. Kovács Józsefné 78 éves, Szilágyi Sándorné r. k. 22 éves.

A legdivatosabb sétabotok Mentze Henrik áruházában a legolcsóbbak.

Segédjegyző a korcsmában.

Nem jó a fogház-büntetéssel tréfálni.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap este Darabos-utcán a Nagy József-féle vendéglőbe egy választékos öltözetű, jól fésült fiatal ember állított be. Kissé kapatos volt, hamarosan összebarátkozott a többi vendégekkel és erősen fogyasztották a homoki vinkot. Közben élénk társalgás fejlődött ki, mindenki leadta élményeit kellő öndicsimuszokkal higitva.

Hamarosan arra került a beszélgetés sora, hogy ki nek gyült már meg a baja a törvénnyel és egy szocialista érzelmű iparos büszkén vágta ki, hogy ő már politikai vétség miatt is ült. A többiek elsápadtak az irigységtől, de nem szóltak semmit. A jól fésült fiatalember szintén elsápadt, de szólt, még pedig a következőket:

— Az semmi! Engem nyolc hónapra ítéltek, de még sem ülöm. Engem ugyan kereshetnek bárhol, nem találnak meg. Ma itt, holnap ott vagyok. Az én ítéletemből akár fidi buszt csinálhatnak a bírák.

Ismét általános sápadás következett. A körülülők most már nem az ügyességtől, hanem attól a tudattól sápadtak el, hogy köztöttük egy olyan valaki ül, akit börtönbüntetés miatt köröznek. Egyikük azonnal szólt is a parki rendőrnek, aki egy jó fogás reményében előállította az idegent a Szent-Anna-utcai bünyügyi osztályra.

Itt azonban az ismeretlen idegen frontot változtatott. Előkelő modort vett fel, elegáns zsargonban diktálta jegyzőkönyvbe, hogy ő Dobai István, Hugaaj községbeli segédjegyző. Ugy adta elő a dolgot, hogy kissé be volt rugva s csupán holmi hencsérből mondotta a korcsmában, hogy őt fogházbüntetésért keresik a hatóságok. — Ő neki sohasem gyült meg a baja a törvénnyel, nem is ítéltek el.

Hanem a rendőrtisztviselő most meg már éppen nem hitt az idegennek, annál is inkább, mert ez nem tudta magát igazolni. Fogva tartották tehát és sürgönyöztek Hugaajra, hogy csakugyan odavaló és úgy hívják-e. A rendőrségen szélhámost sejtettek benne.

NYILT-TÉR.

Elsőrangú gyári cég

fiók-üzlet céljára nagyszabású legjobb forgalmu helyen levő üzlethelyiséget keres. Hajlandó kiváló cégtől üzlethelyiséget átvenni és esetleg az illetőt mint üzletvezetőt alkalmazni. Ajánlatok f. hó 31-ig „Üzlethelyiség 5301“ jellegére BLOKNER J. hirdető irodájába Budapest, Sütő-utca 6. sz. küldendők.

Távirat és telefon.

Véres bucsu.

Szikszó, július 27. A szomszédos Monáj községben a tegnapi bucsun a legények összeverekedtek. 6 legény betört fejvel, eszméletlenül maradt a verekedés színhelyén, többen megsebesültek. A vizsgálat megindult.

Vörheny a gyermektelepen.

Budapest, július 27. A hegybányai gyermektelepen kiütött a vörheny. Egy gyermek meghalt, kettő súlyos betegen fekszik. A telepet azonnal bezárták, de a beteg gyermekeket ott kellett tartani. — A rómes hírről értesítették a gyermekmenhely lakóinak szüleit, akik kétségbeesve érkeztek Hegybányára s hazavitték az apróságokat. A vörheny kis áldozatát holnap temetik.

A szultán nem mond le.

Konstantinápoly, július 27. Azokat a híreket, mintha a szultán lemondana, erélyesen megcáfolják. A szultán marad, sőt ma összehívta a parlamentet október 1-re.

Megszűnt bányász-sztrájk.

Pécs, július 27. A bányászok sztrájkja ma véget ért. A bányagazgatóságok teljesítették a bányászok követeléseinek nagy részét, mire azok munkába állottak.

A cséplés kezdetén

ajánlok: gépolajzókat, tömitéseket, I-ső rendű gépsziját, buza-minőség-néző és egyéb mérlegeket, általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos

vaskereskedése DEBRECZEN, Piac-utca 23. szám alatt.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

Irta: Tomie Eugén. 61

Egy darabig Zlatarevics a népes utcán vezette őket, azután egyszerre irányt változtattak egy sikátor felé, mely egyenest a mezőre vezetett. Itt meggyújtották a lámpásokat, minden erejükből sietve, kevés időre kiünn voltak a városból, hol már lovakkal várt rájuk egy megbízható mohamedán, akinek kísérni kellett a szökevényeket.

— Itt vagyunk, — mondta Zlatarevics a vezirnek. Ez a megbízható ember Stolaeba vezet, Rézmanbegovics Ali agához, aki jó barátod és hiv szolgálja a szultánnak. Ott biztos menedéked lesz és az aga majd gondoskodik róla, hogy Stambulba juss. Isten áldjon — s kezét nyújtott a vezirnek!

— Jótettedet sohasem felejttem el — szólt megindultan a vezir — és a szultán is tudni fog róla. Ki tudja, nem lesz-e egykor még javadra.

Zlatarevics bég kis időig hallgatag nézett maga elé, míg a vezirné és lánya hálálkodva bucsuztak tőle.

A vezir lóra segítette feleségét, Zlatarevics meg a szép Zejna segítségére ment. Am ez gyorsan mint evet felszökött és biztosan ülte meg lovát. Az ifju bég nem állhatta meg, hogy meg ne fogja kezét.

— Isten veled, Zejna, — szólott alig hallhatóan, ha vége lesz a háborúnak, eljövök érted Stambulba.

— Akkor siess, — felelte a lány vigan — mert ha az oszmánlik meglátnak, még elragadnak előled.

Zlatarevicsnak nem tetszett ez a beszéd, sem a lány jókedve a bucsuzásnál, de nem volt rá alkalma, hogy szemrehányással illesse érte, mert Morali pasa is lóra ült és fölhevítte Zejnát, hogy előre nyargaljon a vezetővel. Még egyszer röviden üdvözölték egymást és vágatva mentek a mostari sikon át Stolaebnak.

— Ugy lehet kigyót hordtam a keblemen, — mormogá a bég, míg visszatért a városba.

Majd meglátjuk, mi lesz: hiveség vagy árulás. Gondolkozva lépett a kastélyba és kedvetlenül ment aludni. Egész éjjel álmatlan volt, annyira izgatta Zejna magaviselete. Mert alig van e világon oly érzékeny valami, mint a szerelmes emberi szív.

Másnap a nap már magasra hágott, mikor Zlatarevics elment szinleg nézni, hogy mit csinál a felkelők foglya. Persze sem a vezirnek, se övéinek nem volt nyoma. Zlatarevics meglepést szinelve ment Husszeint elő, hogy jelentse a szökést. Husszeint több bég társaságában találta.

— Rossz hirt hozok, kapitányom, — mondta neki. — Elszökött a vezir!

A főtisztek, köztük Teszkeredzsics elámultak a hírre és elkedvetlenedtek.

— Hát hogy vigyáztál rá ember? — kiáltott rá Teszkeredzsics haragosan.

— Ramazan van, atyámfia, — szólt Zlatarevics nyugodtan, — nem állhattam folyvást mellette. Az örök meg nem tudom megbízhatók? Nem ismerem őket.

Erre elhallgattak, mert a válaszban igazság lehetett.

— Eredj, végy annyi embert, amennyit szükségesnek vélsz, — szólt higgadtan Husszein és rendeld el a nyomozást minden irányban. Azután jelentsd, mit végeztél.

Látszott, hogy Husszein nem igen törődik vele, hogy a vezir elmenekült, mert a nyomozást is kedvetlenül rendelte el, csak a többi társa kedvére, akik meg voltak győződve, hogy a vezir jelenléte használ az ügynek.

Zlatarevics bég parancs szerint járt el. (Folyt. köv.)

9958—907.

Szarvasmarha eladási hirdetés.

Debrecen város gazdasági törzs-gulyájából kiselejtezt 8 drb tehén, 3 drb üsző és 3 drb szopós borjunak a f. 1908. évi augusztus hó 10-én tartandó debreceni országos baromvásártéren d. e. 9 órakor nyilvános árverésen eladása rendeltetvén el, ezen árverésre az érdeklődők meghivatnak azzal, hogy a szóban lévő szarvasmarhák előzőleg a Város Epreskerti telepén megtekinthetők.

Debrecen, 1908 július 20.

A városi Tanács.

Mütrágya!

Foszfor, légeny- és káli trágák! Száritott feká és száritott sertétrágya! *Elsőrendű szőlőtrágák* waggonszámra legjutányosabban megrendelhető.

Klár Andor

bank- és áruüzletében

Debreczen,

Miklós-utca 23. sz.

Ugyanott kőszén mész, waggonszámra 1—3 évre, kötésre vásárolható.

Bankosztály!

Törlesztéses, kötvény és váltókölesönöket folyósít.

Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező Vajdalapos és a hozzá csatolt együtt 905 hold 1281 □ öl területű f. évi augusztus hó 11. napján d. e. 9 órakor a városház nagytermében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni. Az árverési feltételek a számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debrecen sz. kir. város Tanácsának 1908 július 23-án tartott üléséből.

Városi Tanács.

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

1181—1908. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1062/3—1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kiss testvérek részére Eszedi József debreceni lakostól 105 kor. tőke, ennek 1907. évi április hó 12. napjától számított 5% kamatai és az eddig összesen 76 kor. 04 fill. perköltség erejéig 1908. évi április hó 1-én bíróság felül foglalt és 1000 koronára becsült tőkének, ló és szekérből álló ingóságok 1908. évi július hó 29-én délután 3 órakor kezdetét veendő és Csokonai-utca 33. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1908. évi július hó 1.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.**FAZEKAS IMRE**

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda **Debreczen, Piac-utca 77. szám** (az udvarban). — Telefon szám 567.

Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben, Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csilárokat, dynamó-gépeket, motorokat, műszereket. iv- és izzólámpákat dr. Just Wolfram lámpákat, Tervek és költségvetés díjtalan.

A gazdaközönség figyelmét felhívom**zsák és ponyva**

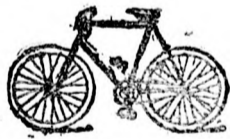
kölcsonzó intézetemre

hol is e szakmába vágó összes áruk a legjutányosabb árakban beszerezhetők

Bergel Dániel

zsák- és ponyva intézete

Debreczen, Piac-utca 66. szám a.

Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdon-ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

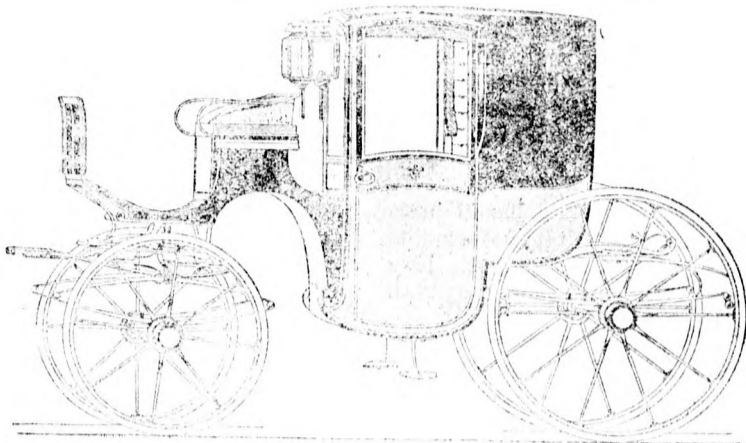
Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.**Zsákok,**

vizmentes ponyvák, rostáló ponyvák, kölesön, valamint megvételre legolcsóbban beszerezhetők. F O H N JÓZSEF Zsák- és ponyva üzletében Debreczen, Petőfi-tér 6. sz. (a nagyalomás közelében).

Fábián László

kocsigyártó

Debreczen, Hatvan-utca 61. szám alatt.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányu uri hintó és hajtó kocsikat. — Régi kocsikat ujakra becserél. Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. Javításokat elfogad.

Balatonfüred,

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegyében.

Posta, távirtda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 31-től szept. végéig. Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások; juhsavó-, tej- és szőlőkúra. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz rendszere szerint. Masszázs. Szénsavas hidegfürdők. Gőzfürdő, zuhanyok, balaton-tavi hidegfürdők és uszodák. — Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: szívbántalmak, vérszegénység, görvély, gümőkór, csúsz, köszvény, légző-szervek hurutos bántalmak, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőség, női bajok és idegbántalmakban. — Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyvesliget, térszene, naponként színelőadások, hetenként táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsolnakázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-kal olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától. Vasuti állomások: Siófok és Veszprém (Jutas) Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezménnyel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: dr. Huray István, kir. tanácsos. — Lakásmegrendelések előleg beküldése mellett, Lingl Valérián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüreden. — A Balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igen kedvelt, főraktárosa: Édeskuty L., udvari ásványvizszállító Budapesten. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

❀ RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. ❀

Üdit, gyógyít. Orvosilag ajánlva.

Ivógymódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővénnyképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buzíási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreceni főraktár Grünberger és Glück cégnél.

HIRDESSÜNK**DEBRECZEN**a
című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel azedett szó 6 fillér.
 * * *
 Ezevélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekezdetik.
 * * *
 Apró hirdetések előre fizetendők. ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞

Ajánlat.

Kerékpár, mely alig használt olesón eladó. Finom „Styria“-gép, szabadon futóval, szép nagy kormányval. A gép megtekinthető délután 12-től fél 2-ig és este 6-tól 8-ig. Vendég-utca 17. szám alatt.

Szőlőtelepítők figyelmébe. Eladó jutányosan tizenkét hold körülkerített felforgatott föld Márkus Jenő szőlőtelepe mellett. Egy hold gyümölcsösrel, 800 öl szőlő, tanyával. Fekvése kitünő. Cim a kiadóhivatalban.

A Debreceni Trágyagyár Trágya megrendeléseket már most elfogad. Képviselőik kerestetnek Debreczen Sas-utca 3.

Kiadó lakások. Egyik: 2 szoba, előszoba két bejárattal, azonnalra. A másik: 1 szoba, konyha augusztus 1-re. Mindkét lakás tartozékokkal teljesen ellátva. Értekezhetni József kir. herceg-u. 47.

Hegedű órákat adok koronájával cim a kiadóba.

Darabos-utca 29. sz. alatt 3 szobás lakás augusztus 1-re kiadó, ugyanott 3 szoba butor és konyhaberendezés azonnal eladó.

Kiadó urilakás 4 szoba, előszoba stb. augusztus 1-től Darabos-u. 9.

Kézmunkák készítését a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig, distingvált izléssel, nagyon mérsékelt díjazásért készítik. Cimem megmondja a kiadóhivatal.

Kut prémnek való, valamint 3 drb 4 méter sukkos széles kifaragott száraz tölgyfa eladó Baros-utca 16. szám alatt.

Egy nőtény kanári 4 koronáért eladó. Honvéd-utca 29. sz. a.

Gazdasszonyi vagy házvezetőnői állást keres, esetleg vidékre is. Cim a kiadóhivatalba kéretik.

Elegáns megjelenésű fiatal ember könyvelői vagy hivatali állást keres; szives megkeresést továbbít a kiadóhivatal „fiatal ember“ jeligére.

Kereskedelmi végzett leány irodai foglalkozást keres. Cim a kiadóban.

Eladó ház a Burgondia-utca 3. számú. Értekezhetni ugyanott.

2 mosóné ajánlkozik kávéházba vagy mosodába. Cimük Széchenyi-u. 50., ajtószám 10.

Kiadó 4 szobás utcai lakás. Van szép udvar és jó viz. Nap-utca 5. szám.

Figyelem!

Figyelem!

Villamos villagítást,
erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását úgy helyben, mint vidéken a legjutányosabban eszközöl

FÖLDVÁRI L.

debreceni első elektrotechnikai gyár villamos szerelési vállalat KOSSUTH-UTCA 1. szám. (Az udvarban). Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. — Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168. szám. Nálam megrendelt villamos villagítás és erőátvitelknél, csatlakozó vezetékét is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Eladó jutányosan Márkus Jenő szőlőtelepe mellett tizenkét köblös felforgatott föld, szőlőtelepítésre kitünő. Benne 800 öl szőlő, egy hold gyümölcsös, tanyával. Cim a kiadóhivatalban.

Desiffa a legjobb lábizzadás ellen. Főraktár Riekl József Zelmós üzletében.

Német órákat kezdőknek, haladóknak, javító és magánvizsgálatra készülőknek nagyon jutányos árrért ad, intelligens, képzett urleány. Cime a kiadóhivatalban.

2 szobás utcai lakás előszobával és tartozékaival kiadó Mester-u. 31.

Kiadó szoba. Csinosan butorozott külön bejárattal utcai szoba kiadó. Cim a kiadóban.

Kereslet.

Házat vennék. Nem nagyarányú esinós és modern építésű házat keresek. Ajánlatok a kiadóba kéretnek.

Varróleányok női ruha varrónőhöz felvétetnek Zugó-u. 6. Fenyőné.

Egy tanuló felvétetik Főlegyházy János fűszer üzletébe Piac- és Miklós-utca sarok.

Tex-cipőgyárba faszeges munkások felvétetnek. Csapó-u. 11.

Géplakatos és vasesztergályos tanulók felvétetnek Ehrenreich Sámuelnél Széchenyi-utca 44. sz.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt. Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyujt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (ch-ek) számlára, pénztárjegyekre es

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére.

Az igazgatóság.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasaa szer a

MOLLITERGIN,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szélkifujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható! Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a **Ganz-féle Villamossági R. T.**
debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótettek, csillárok és szerelvények dus váiasztóka. Telefon szám: 568. 1063

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen,

* * Kistemplombazár. * *

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg- és divatáruház.

Fürdő köpenyek, Uszó ruhák, Gyapju és Pelüsch, utazó Plárdek

nagy raktára!!

Az

Ott Károly utóda

cég áruháza

Kossuth-utca 2. (városháza alatt)

feloszlik.

A raktáron levő francia

batisztok

métere

27 es 32 krajcárért

lesznek elárusitva. 2

Elsőrangú!

fekete buzatermő földek és kaszálók,

Debrecentől egy órai távolságra, vasuti állomás közelében 6—12 50—100 holdas parcellákban eladók és azonnal átvehető.

Rendkívül kedvező fizetési feltételek és kedvező árak, 80 százalék erejéig jó bankkölcsön. Értekezhetni lehet:

Klár Andor

bankirodájában

Debrecen, Miklós-utca 23. szám a.